

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Geloof en twijfel

“Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende” (Jak. 1:6)

Bent u ervan overtuigd dat de Heere u wil zalig maken? Wil de Heere mij wijsheid geven, als ik Hem er om bid?

Ziedaar twee vragen die velen kunnen kwellen. Onze tekst spreekt van het geloof als een vereiste. Wie niet in het geloof bidt, mene niet dat hij iets ontvangen zal van de Heere, zo lezen we in het vervolg. Hier kan de oorzaak liggen dat velen in onbekeerlijkheid en gemis hun weg gaan.

De apostel stelt hier dus het geloof als voorwaarde. En dat gebeurt op veel meer plaatsen in Gods Woord. Wie tot God komt, moet geloven dat Hij is en een Beloner is van degenen die Hem zoeken. De Heere Jezus sprak tegen de vader van de maanzieke knaap: Alle dingen zijn mogelijk degene die gelooft.

Het lijkt erop, dat de mens zelf ook in staat is om die voorwaarde te vervullen. In ieder geval legt Jakobus deze voorwaarde op ons bord.

Want twijfel, de grote vijand van het geloof, zet een vraagteken achter Gods Woord en beloften. Twee beelden worden gebruikt, om die twijfel te verklaren. Eerst vergelijkt Jakobus twijfel met een golf op zee. Deze kan hoog en laag gaan. Golven horen bij de zee. Ze ontstaan als de wind zich verheft. Iedere zeeman weet dat deze golven een bedreiging zijn. Je kunt erin omkomen. Zo is het ook met de golven van de twijfel. Op de levenszee roepen deze golven angst en paniek op. Denk maar aan de discipelen.

Daarna spreekt Jakobus over een dubbelhartig mens. Iemand met twee zielen. Het ene hart zegt: ja en het andere: nee. Dat kan natuurlijk nooit goed gaan. Dit beeld is herkenbaar. Ja en nee kunnen met elkaar vechten in je binnenste. Er zijn mensen die dat op een ernstige manier ondervinden. Maar een zekere tweeslachtigheid kenmerkt de meeste mensen. Bovendien komt deze aanduiding in de buurt van hen die de Heere vrezen. Als ze het goede willen, vecht het kwade dat aan. Wat moet je dan? Nu is een kind van God niet dubbelhartig; hij kan wel een baar van de zee gelijk zijn. Een dubbelhartig mens is onbetrouwbaar; een Thomas (tweelingbroer) is dat niet. In Gods volk zal het goede overwinnen.

Maar, zo denkt u misschien, hoe kan ik geloven, hoe kan ik het zeker weten?

Er is toch ook een uitverkiezing en deze wordt ook in Gods Woord genoemd. Deze staat er ook voor u en mij. Hoe kun je daar dan zeker van zijn? Maar bedenk dan

dat het geloof God houdt aan Zijn Woord. De rede kan wel zeggen: je kunt het nooit zeker weten. Maar het geloof klemmt zich vast aan de belofte. Het kan zeggen: Ook al is er een verkiezing, de Heere heeft mij Zijn Woord gegeven.

Een andere golf maakt het u ook al niet gemakkelijk. Het is een moeilijke afweging: Ik twijfel niet aan God, maar wel aan mijzelf. Dit begrijpen al Gods kinderen. Gelukkig dat u niet aan de Heere twijfelt. Kunt u dat in oprechtheid zeggen? Daar mag u niet aan twijfelen. Maar aan uzelf? Genoeg redenen om die twijfel te voeden. U voelt u niet arm, u bent niet gelovig, u bent niet ernstig genoeg, u vreest een huichelaar te zijn. Ik kan deze twijfel heel goed begrijpen. U kunt bij momenten twijfelen aan uw geloof; u moet daar zelfs bij tijden ook wel eens een vraagteken achter zetten. Hier golft het zwaar op de levenszee. Twijfel maar aan uzelf. Maar vlucht dan met uw boosheid, met uw zonden, met uw ongeloof tot de Heere. Dan komt u toch aan bij het vaste punt, dan bouwt u op de vaste grond. Zo is er ook op dit punt wel een uitweg!

Dan is er nog een andere vorm van twijfel. Een mens kan toch niet geloven? U merkt het zelf soms. Gods Woord zegt het u ook: er is nu eenmaal geen vreze Gods voor hun ogen. Gods Woord spreekt toch over de mens als dood in zonden en misdaden?

En er staat toch ook dat het geloof een gave Gods is? Het is toch niet desgenen die wil noch hij die loopt? Hoe kunnen deze invallen de ziel kwellen. En gesteld nu eens dat u het wel kon. Zou u dan dus geloven? Het is zwaar, lezer, om het niet te kunnen. Daar mogen we niet overheen lezen. Het is zwaar als de duivel zegt: Gij hebt geen heil bij God. Maar wat zegt de Heere? Geloof alleen. En dat zegt Hij niet voor niets. Als Hij het eist, schenkt Hij het ook. Geloof dan maar nooit in uzelf; zodoende houdt u niets over dan de belofte van God: Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. Twijfel daar nooit aan!

Ds. P. Roos

Ick ben de taeye streng

Richteren 15:13

En zij bonden hem met twee nieuwe touwen en voerden hem op van de rots.

Jacobus Revius was een predikant uit de 17e eeuw. Hij was één van de theologen die aan de Statenvertaling heeft meege werkt. Hij kon ook prachtig dichten. Zijn bekendste gedicht is wel 'Hij droech onse smerten'. In hedendaags Nederlands: Hij droeg onse smarten, ons verdriet. In dat gedicht zegt Revius dat het niet de Joden zijn die de Heere Jezus hebben gekruisigd. En dat het ook niet de Romeinse soldaten waren. 'Ik ben het, o Heere, die U dit heb gedaan', zo belijdt hij. 'Ik ben dat touw; ik ben die spijker; ik ben die doornenkroon; ik ben dat kruis. Dit is allemaal gebeurd vanwege mijn zonden'. Zullen we eens naast Revius gaan zitten?

Simson werd vastgebonden door zijn eigen volk. Drieduizend mannen uit Juda leverden hem uit aan de Filistijnen. Het volk wil hem niet als verlosser. Het volk verwerpt hem. Ze geven hem over aan de vijand om gemarteld en gedood te worden.

Het is niet zo heel moeilijk om de lijnen door te trekken naar de Heere Jezus Christus. Simson lijkt in deze geschiedenis heel erg op de Heere Jezus. In de theologie noemen we dat 'typologie'. Simson is hier een type van Christus. We lezen in het Evangelie dat de Heere Jezus tot het Zijne is gekomen, maar dat de Zijnen Hem niet hebben aangenomen (Johannes 1:11). Net als Simson is de Heere Jezus gearresteerd. In de hof van Gethsémané kwam er een klein leger soldaten om Hem gevangen te nemen. 'En zij bonden Hem' zo lezen we in Johannes 18. En ze leverden Hem over aan Pilatus. En ze riepen: 'Neem weg, neem weg! Kruis Hem!' De gebonden Verlosser.

En, jonge mensen, dan hoor ik Jacobus

Revius zingen...

T'en zijn de Joden niet, Heer Jesu, die u cruysten,
Noch die verradelijck u togen voort gericht,
Noch die versmadelijck u spogen int gesicht,
Noch die u knevelde, en stieten u vol puysten (builen),

T'en sijn de crijchs-luy niet die met haer felle vuysten
Den rietstock hebben of den hamer opgelicht,
Of het vervloecte hout op Golgotha gesticht,
Of over uwen rock tsaem dobbelden en tuyschten (dobbelden)

Ick bent, ô Heer, ick bent die u dit heb gedaen,
Ick ben den swaren boom (kruishout) die u had overlaen
Ick ben de taeye streng (touw) daermee ghy ginct gebonden,
De nagel (spijker), en de speer, de geessel die u sloech,
De bloet-bedropen croon die uwen schedel droech:
Want dit is al geschiet, eylaes! om mijne sonden.

Heb jij zo je zonden al eens beleefd? Dat die het waren die de Heere Jezus zo ontzettend zwaar hebben doen lijden?

Weet je wat dan zo'n wonder wordt? Dat de Heere Jezus Zich heeft laten binden. Net als Simson. Helemaal vrijwillig. Jezus kon heel die bende soldaten met één klap de eeuwigheid in slaan. Hij had ze in Gethsémané als met een onzichtbare hand op de grond gegooit (Johannes 18:6). Hij kon 12 legioenen engelen van Zijn hemelse Vader bidden om Hem te helpen. Maar Hij liet Zich binden. Hij liet Zich kruisigen.

En weet je wat dat betekent? Dat jij verlost kunt worden van de banden waarmee jij gebonden bent. De banden van de zonde. De banden van het ongeloof. Want als die banden nu gaan knellen. Als ze echt pijn gaan doen. En je met David moet klagen: 'Ik lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel mij alle troost deed missen. Ik was benauwd, omringd door droefenis'. Dan krijgt deze gebonden Verlosser zo'n betekenis. Ons oude Avondmaalsformulier zegt: 'Hij gebonden, opdat Hij ons zou ontbinden'. Dan krijg je Hem zo nodig. Dan ga je in Hem alles zien wat je zelf mist. Zeg je het mee met Revius? 'Ick bent, ô Heer, ick bent die u dit heb gedaen!'

God de Heere is een God van orde en regel. Wanorde is God de Heere geheel vreemd. De Heere handelt naar Zijn wil. Niet naar willekeur, maar naar Zijn deugden die schitteren in Zijn namen. We kunnen dit weten. Het staat te lezen in Zijn Woord. Het luisteren en handelen naar Zijn Woord en naar Zijn wil dient allereerst te gebeuren in Zijn gemeenten. Al de eeuwen door. In de Nieuw-Testamentische tijd is het Christus Die regeert. Met nadruk en naar de wil van Zijn Vader belijdt Christus voor Zijn hemelvaart: Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde. Matth. 28:18. En wat blijkt: Vaders wil is de wil van de Zoon. Vaders orde en regel worden bemerkt in Jezus' woorden en daden. Jezus Christus heeft het altoos voor het zeggen. Niet mensen. Het zo zegt de Heere of zo staat geschreven. Het gehoorzamen daaraan en het handelen daarnaar behoort te geschieden. Vandaar dat we in de Ned. Geloofsbelijdenis fundamentele uitspraken lezen als het over Jezus Christus gaat: dat Jezus Christus is de enige Bisschop en het enige Hoofd van de kerk, onze enige Overste is (art. 31, art. 32). Die uitspraken zijn ontleend aan de Schrift. In Efeze 4:11 staat: De Opgevarene heeft gegeven sommigen tot apostelen en sommigen tot profeten en sommigen tot evangelisten en sommigen tot herders en leraars. Wanneer we de brieven lezen, dan weten we dat Paulus tal van richtlijnen gegeven heeft die ook voor de organisatorische opbouw van de kerk van blijvende betekenis zijn. Aan de pastorale brieven mag niet voorbij gegaan worden. Die brieven bevatten allerlei instructies

Paulus woord en daad -16

die door het weggaan van het apostolaat, van grote betekenis zijn voor de kerk, de gemeenten van alle tijden. Gaat het nu over de orde of wijze van regering, die wordt geestelijk genoemd. Want Christus regeert Zijn Kerk door Zijn Woord en Geest. We kunnen ook zeggen Geest en Woord. Laten we toch steeds erbij leven, dat Christus de Koning van de Kerk gebruik maakt van de dienst van mensen. Christus roept hen en verleent door Zijn Geest gaven. Calvijn zegt: Hoewel God zonder ons kan handelen, neemt Hij ons, kleine mensen, aan als helpers en gebruikt Hij ons als organen. Terecht is benadrukt dat dit diensten zijn waartoe mensen door de Heere geroepen worden. In de kerk werd dit in het verleden al aangeduid met het woord ambt, ook door het woord ambtelijke dienst. Onze gereformeerde confessie kent drie ambten: Dienaren of herders, opziensers en diakenen (art.30). Ieder met eigen roeping of opdracht. Werken voor en in de gemeente. Niet los van elkaar, maar in samenwerking met elkaar. Tot zegen van de gemeente. Er is nooddrift. Tijdelijk en geestelijk. Als levensvoorbeeld staat ons Jezus in Zijn dienend leven en houding getekend in de Heilige Schrift. Hij voorzag in noden. Denk aan de gave van brood. Paulus, die Jezus niet gekend heeft levend op aarde, heeft veel van Jezus gehoord. Het gehoorde had betekenis en waarde voor Paulus. Van grote betekenis voor zijn persoonlijk en ambtelijk leven. Paulus kon en wilde belijden: Niet meer ik, maar Christus leeft in mij. Leeft het ook bij ons als ambtsdragers? Is het ons gebed het te kennen en te beleven? Dan spreekt voor ons de plaats en de taak in de kerk. Dan leeft: Om 's Heeren huis in u gebouwd, waar onze God Zijn woning houdt, zal ik het goede voor u zoeken (Psalm 122:3 ber.). De hele Psalm doet me steeds opnieuw denken aan de schooldagen in Apeldoorn in de Grote Kerk. Was prof. J.J. v.d. Schuit aan de beurt van openen,

dan werden er een of twee verzen van Psalm 122 gezongen. Schooldagen jaren 1946-1953. Denkend aan Paulus, hij hield van orde en beleid. Vandaar dat hij dringend Titus de opdracht gaf om van stad tot stad ouderlingen te stellen. Vanzelf met instemming en medewerking van de gemeenten (Titus: 5). Op zijn reizen had Paulus bemerkt dat op zijn opdracht zegen van de Heere rustte en diende tot welzijn van de gemeente. Voor hart en leven. Bewaring bij de leer en leiding in het leven. Dit zijn zaken die ook nu van betekenis zijn en grote waarde hebben. Titus heeft ook zelf de noodzaak van ouderlingen ingezien en het doorgesproken met de gemeenten. Op zich was de functie van ouderling de Joden- christenen niet onbekend. In de synagoge was een ouderling. Er is ook sprake van opziensers. Er is geen verschil tussen de ouderling en opziener. Beiden hebben een herderlijke taak. Het verschil wordt hierin gezien: de opziener dient erop toe te zien dat alles in de gemeente toegaat zoals de Heere in Zijn Kerk wil. Vandaar dat wij ook spreken van het leer- en het regeerambt. Vandaag is er ook in onze kerken beweging als het gaat om de ambten. Als een vanzelfsheid worden de ambten toegekend aan mannelijke personen. Ging voor de tweede wereldoorlog de vrouw als ambtsdrager werken in de vrijzinnige kerk, na de oorlog kwam die werkelijkheid ook in andere kerken. Tot verbazing ook in de vrijgemaakte kerk. De kerk van 1944. Nu weten we wat er op onze synodale tafel ligt. Hoe het er gekomen is roept vragen op. Zeker, leden hebben kerkelijke rechten, maar hebben zich evenals kerkenraden vrijwillig gebonden met het ja- woord aan Schrift, belijdenis en kerkorde en zo aan kerkelijke regels. Gaat het over appel: natuurlijk gemotiveerd. Van harte hoop ik dat er broederlijk, naar de vereiste orde gesproken en besloten wordt. Het ambt is geen afgeleide zaak van de Schrift, maar duidelijk aantoonbaar in de Schrift.

Ds. M.C. Tanis

Levensloop

Lodenstein werd in 1620 in Delft geboren. Hij studeerde theologie in Utrecht. Zijn eerste gemeente was Zoetermeer, zijn tweede gemeente was Sluis en zijn derde en tevens laatste gemeente was Utrecht. Vierentwintig jaar heeft hij daar mogen dienen. In Utrecht heeft hij de bezetting door de Fransen meegemaakt (1672) en werd toen enige tijd gegijzeld. Naast preken zijn van hem ook veel gedichten bekend. Van Lodenstein leefde heel sober. In 1677 is hij ingegaan in eeuwige heerlijkheid.

Bekering

Van Lodenstein heeft de noodzakelijkheid van de bekering gepredikt. Zo is er een preek van hem over Hand. 17:30 'God dan de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom dat zij zich bekeren.' Uit deze preek willen we enige dingen naar voren halen. Van Lodenstein begint met te zeggen dat de Gereformeerde Kerk de beste op aarde is ten aanzien van de waarheid. Maar met de levenswandel van de leden van de Gereformeerde Kerk is het heel anders. Daarom moet er gepreekt worden over boete en bekering. Hierbij zou ik willen opmerken: zou het vandaag anders zijn? Ook in onze tijd is het nodig over boete en bekering te spreken.

Ons best doen

Van Lodenstein schrijft dat velen denken dat bekering is wat kwade dingen laten en wat goede dingen doen. Wanneer de eis van bekering wordt gesteld antwoorden zulken: "Wij doen ons uiterste best." Van Lodenstein geeft dan eerlijk aan waar het op vast zit. "Zij weten van de grond der bekering niets. Het is namelijk het inzien van de geschonden Goddelijke Majesteit en eigen doemwaardigheid. Zij gaan zo maar zelf aan het werk." We lezen van Herodes dat hij Johannes de Doper vreesde en hem in waarde hield. 'En als hij hem hoorde, deed hij vele dingen, en hoorde hem gaarne' (Markus 6:20). Maar Herodes kende niet de waarachtige bekering. Hebt u mogen inzien dat u Gods Majesteit hebt geschonden en dat u doemwaardig bent? Of doet u alleen maar wat goede dingen en laat u wat kwade dingen na?

Omkering

Van Lodenstein noemt de bekering een omkering. Het is een omkering die het hart raakt, het is een tot bezinning komen, een weer wijs worden. Bekering betekent afkering van de duivel, de wereld en van zichzelf en een heenkeer tot God. Bekering is bekering tot God. Het is een verlost worden uit de macht van de satan. Wie de waarachtige bekering mag kennen heeft God tot doel en dient Hem. We lezen in 1 Kor. 10:31 'Hetzij dan dat gijlieden eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al ter ere Gods.' Sommigen zijn alleen van de zonde tot de deugd overgegaan. Zij dienden de wereld om hun begeerten te kunnen voldoen en nu dienen zij God om in de hemel te komen. Van Lodenstein zegt: "De bekering is: dat de mens zijn geld en goed, zijn jeugd, schoonheid,

gezondheid, aanzienlijke positie, zijn bidden en al wat hij is, en kan, en heeft, voor de Heere heeft. En het is dan ook voor ons. Deze bekering verkondigt God." Hier willen we bij opmerken: het is een wonder die bekering te mogen kennen. Mag u die bekering kennen?

God bekeert

Paulus heeft geen enkele zondaar bekeerd. God bekeert zondaren. Het is wel zo dat de Heere gebruik maakt van dienaren. God verkondigt in het Evangelie dat het nu de tijden zijn waarin de mensen zich aan God moeten onderwerpen. God laat de vergeving der zonden prediken. De Koning komt Zelf en zegt dat wij Hem moeten dienen. Dit wordt tot mensen gezegd die tegen Hem hebben gerebelleerd. Door eigen schuld was het paradijs toegesloten. "Wij mochten God niet meer dienen. En nu komt God en zegt: Dien Mij!" Dit Evangelie verkondigt God aan alle mensen. Aan geleerden en eenvoudigen. Aan Joden en heidenen. Deze eis van God betekent niet dat een mens zich kan bekeren. Wij zijn allen dood door de misdaden (Ef. 2:1). Het is Gods werk in de ziel. De hemel werkt dat in de mens. Bekering is onze plicht en Gods werk. Van Lodenstein zegt dat wij geen stok of een blok zijn. We willen hier een vraag aan verbinden: Heeft de eis van de bekering op de knieën gebracht om die bekering van de Heere af te smeken?

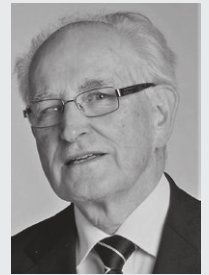
Heidenen

Ook tot heidenen is de prediking gekomen. In die prediking klinkt door dat de afgoden die door de heidenen gediend worden geen goden zijn. De heidenen kennen de ware God niet. Zij zijn verduisterd in het verstand en vervreemd van het leven Gods (Ef. 4:18). "Nu, al die onwetendheid zal Ik oogluikend door de vingers zien, en die menigvuldige zonden vergeven en vergeten." 'God dan de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom dat zij zich bekeren' (Hand. 17:30). Van Lodenstein zegt dat zijn tijdgenoten ook in duisternis en onwetendheid verkeren. Zonder het licht van Gods Geest is geleerdheid verkeerdheid. Daar willen we deze vraag aan verbinden: dienen wij de afgoden van deze tijd of dienen wij de enige waarachtige God?

Ds. A. van Heteren

DE EVANGELISCHE BEWEGING (2)

In het vorige nummer heb ik aandacht gegeven aan het proefschrift van Ds. De Heer uit Middelburg. Ik heb dat gedaan omdat het onderwerp hoogste prioriteit verdient. Daarom wil ik nog even hierover doorgaan. Het gaat over een stroming, die één van de hoofdadrs is van het Protestantisme en waarmee we allen op zijn tijd te maken hebben.

In het vorige artikel ging het me vooral over onze eigen kerken. Nu wil ik ingaan op de achtergronden, die geleid hebben tot het ontstaan van de EB. Het betreft dan het gedeelte waarin het gaat over de maatschappelijke en culturele ontwikkelingen (vanaf blz. 444). Het gaat om de vraag welke factoren in de maatschappij hebben geleid tot allerlei kerkelijke processen.

Ik ben persoonlijk altijd al geïnteresseerd in studies, waarin een visie wordt ontwikkeld op de tijd waarin we leven. Het gaat dan om het brede veld van alles wat zich in onze tijd aandient als culturele factoren. Onder cultuur verstaan we het maatschappelijke kader dat onze tijd en onze samenleving kenmerkt.

Ik doe maar een greep uit hetgeen Ds. de Heer schrijft. Hij slaagt er goed in onze tijd te typeren. Hij noemt de individualisering als een belangrijk kenmerk van onze tijd. Wie zich als individu proclameert, stap makkelijker over naar een andere kerk en vooral ook een andere denkwijze. Dit werkt in het voordeel van de EB.

Mensen worden mondiger door meer opleiding. Kennis kan opgeblazen maken. Deze kan echter ook dienen om ongedronde leringen die in de kerk soms gevonden worden, te ontmaskeren en kritisch te bevragen. Gelukkig kan onderwijs ook een goede steun verlenen aan de leer. Deze kritische instelling hangt ook samen met een verandering van de gezagsstructuur. Gezag is geen onvervreemdbaar bezit van ambtsdragers, zij krijgen gezag als zij ook gezag uitstralen. Maar dat gaan we dan wel beoordelen vanuit het gezag van de mondige mens.

Dan is daar de globalisering. In andere landen wordt anders gepreekt dan hier. Mensen nemen daar kennis van en relativeren daardoor de eigen stijl. Vooral is daar de overheersende factor van het gevoel. Een wezenskenmerk van de postmoderne mens. Goed is wat goed voelt. Het optimistische mensbeeld krijgt meer en meer aanhangers, ook onder ons. Dit kunnen inderdaad allemaal factoren zijn, die een overgang naar de EB bewerken.

Met wat Ds. de Heer hierover schrijft, kunnen we goed uit de voeten. Het helpt ons onze tijd te verstaan. De geschetste tendensen van deze tijd hebben zowel de EB in de kaart gespeld als ook de kerken daardoor verzwakt.

Ons houdt natuurlijk de vraag bezig hoe het komt dat het geloof zo ten prooi gevallen is aan de wereld? De wereld heeft altijd wel kerk en theologie beïnvloed. Nu echter beleven we een hausse van wereldse vloedgolven, die zijn weerga nauwelijks kent.

Ik denk aan nog twee factoren, die meegespeeld hebben. Kennisoverdracht staat onder ons onder zware druk. Jonge generaties weten minder wat de rechte leer inhoudt. Dat heeft tot gevolg dat men makkelijker te beïnvloeden is. Waar het inzicht vermindert, vermeerdert zich het ge-

voel. Gevoel rekent nauwelijks met de feiten. Minder kennis heeft ook weer tot gevolg dat men de prediking minder begrijpt. De boodschap in de EB draagt meer aan wat goed valt. Verder moeten we de rol van de moderne media niet uit het oog verliezen. Deze zijn zo doordringend aanwezig, dat we daardoor in verlegenheid en onduidelijkheid gevangen zitten. Maar het is ook de manier waarop we met deze invloeden omgaan. We zijn te weinig antithetisch in de goede zin van het woord ingesteld.

Informatie is het grote goed geworden van onze tijd. Je moet je afvragen waarom dit eigenlijk zo is. Wat zie je toch allemaal op dat kleine scherm? Het zou een zegen zijn als deze informatie van een goed gehalte is, maar dat is meestal niet het geval. De data van deze tijd zijn bepaald en gefilterd door de geest van deze tijd. Het is niet te vatten hoe we ons daardoor zo laten meeslepen. Dit is zeker een zaak om verder over na te denken.

Er lijkt dus iets grondig mis te zijn met onze verhouding tot de maatschappij. De laatste slokt de kerk op. De kerk zou de wereld moeten beïnvloeden, maar het omgekeerde is het geval. Dat wordt ook duidelijk in datgene wat genoemd wordt de bewogenheid met de wereld. Het ND meldde onlangs dat de kerken er lustig op los pionieren. Zonder nog te weten waarover het eigenlijk gaat. Het beseft dat zondaren buiten Christus verloren gaan, speelt nauwelijks een rol. Missionair bezig zijn is meer een kwestie van maaltijden dan van het Brood des levens.

Er zijn geen heldere strategieën omdat we te veel compromissen sluiten. In de maatschappij heet dat "polderen". Ook kerken polderen. We hebben geen duidelijke stellingnames. De CGK zijn daarvan een sprekend voorbeeld in het nemen van besluiten. Maar het gebeurt links en rechts. Het is algemeen. We zijn in ons spreken te soft en te kneedbaar. Het is opmerkelijk dat in een land als Duitsland meerdere predikers zijn opgestaan die radicaler en gloedvoller waarschuwen tegen de dwaalleer. Het blijkt dat velen daardoor getroffen worden. Luther streed in zijn dagen tegen de Roomse kerk, nu richt men daar de pijlen op de dwaalleer van de Lutherse kerk. Hoe dan ook, we hebben een soort haat-liefde verhouding met de vijanden in de poort.

De wereld is dus een zware tegenspeler. Er is meer. Ten diepste liggen de oorzaken bij ons zelf. Het leven met de Heere verflauwt. Immanuel werd in stad Mensziel niet meer opgemerkt. Hierdoor hebben we geen tegengif tegen de tijdgeest. Dit is de voornaamste oorzaak. Alleen verootmoediging en bekering kunnen leiden tot een levend geloof in Christus. De eigenlijke oorzaak is niet te vinden in de wereld, ook niet zozeer in de EB, maar in ons eigen hart. Maar beseffen we dat? Zijn we daaraan reeds ontdekt?

Ds. P. Roos

De zweetdoek

Hartelijk dank voor de ingezonden vragen; ik heb er weer enige ter beantwoording liggen. Nu is een trouwe abonnee uit Naarden aan de beurt, die twee vragen inzond. De eerste gaat over een aspect van het opstandingsevangelie. Namelijk over de zweetdoek en wat daar van wordt medegedeeld.

In Johannes 20 zien we Johannes en Petrus naar het graf van de Heere Jezus gaan. Daar aangekomen zien ze dan tot hun verwondering dat het graf geopend en leeg is. Johannes, die daar iets eerder aankwam en zich voor de opening van het graf bukte en een blik naar binnen wierp zag de doeken waarmee het lichaam van de Heere Jezus omwikkeld was geweest netjes ergens liggen. Petrus gaat even later echter naar binnen en ziet ook de achtergebleven doeken, maar de aparte zogenaamde zweetdoek netjes opgerold op een andere plaats.

Dat de Heilige Geest ons dit mededeelt is natuurlijk niet zonder betekenis. Welke de betekenis is? Allereerst dat het Petrus is opgevallen. Johannes zag aanvankelijk ook de doeken liggen, maar Petrus gaat nauwkeuriger kijken. Zo blijkt namelijk uit het grieks. Petrus legt het beeld als het ware vast en wat hij ziet wordt ons dan nauwgezet medegedeeld. Petrus heeft al een duidelijke conclusie kunnen trekken. Het lichaam van de Heere Jezus is niet geroofd. Dat was immers door Maria Magdalena in de vroege morgen gesuggereerd? Liever gezegd: als een voldongen feit verkondigd! Maar de conclusie van zowel Petrus als Johannes is anders. Rovers en dieven laten sporen achter. Er is bij ons in Meerkerk drie maal ingebroken. Al die keren hebben we geen dief gezien, maar wel de sporen die hij achterliet, een ravage. Dieven hebben altijd haast en in die haast laten ze de bewijzen van hun bezoek achter, tot schrik van de bewoners.

Welnu, geen spoor van diefstal in het graf van de Heere Jezus! Juist het tegenover gestelde! Het graf is als het ware keurig achter gelaten, zoals iemand na de nacht zijn slaapvertrek netjes achterlaat. In het graf zijn geen roofzuchtige mensen geweest, maar gedienschte geesten. Engelen, inderdaad! Dienaren van de Koning! De engelen die aan de vrouwen de boodschap van de opstanding verkondigden, doen dat bij de twee discipelen op een andere manier. Door middel van sommige tekenen laten zij duidelijke sporen achter van Jezus' opstanding.

Bij de begrafenissen van de Heere Jezus werd een zogenaamde soudarion op Jezus' gelaat gelegd, een zogeheten zweetdoek. Van een zweetdoek lezen we meer in de bijbel. Als de Heere Jezus in Lukas 19 de gelijkenis van de tien ponden vertelt, horen we van een luie knecht die met het ontvangen talent niets deed, maar het in een zweetdoek bewaarde. Paulus, Handelingen 19:12, had ook zweetdoeken bij zich, wellicht ter bescherming tegen de zon. Door de aanraking van die zweetdoeken van Paulus werden zelfs zieken genezen, door de Bijbel 'ongewone krachten' genoemd.

Zo'n zweetdoek was blijkbaar niet klein, want in het graf zag Petrus die doek netjes opgerold liggen. Niet bij de andere doeken, maar apart. Blijkbaar laat dat zien dat er meer

engelen tegelijk aan het werk waren geweest. In ieder geval een bewijs van ordelijkheid. Ordelijkheid is hemels, goddelijk. Wanorde hoort bij de duivel.

Dit alles moet dienen om Petrus en Johannes te overtuigen en zo getuigen te maken van Jezus' opstanding. Ze zullen Hem ook persoonlijk ontmoeten, dat vooral. Maar Zijn opstanding wordt voor de discipelen, die er later van kunnen getuigen, met tekenen en bewijzen onderstreept.

Het verslag dat de Heilige Geest hier van doet is ook bedoeld om de leugenleer, door de Joden verspreid, te ontkrachten. De ongelovige Joden verspreidden immers het gerucht dat het lichaam van Jezus gestolen was uit het graf? (Matth. 28) En dat werd en wordt door het ongeloof maar al te grif geloofd. Ja het ongeloof gelooft ook. Maar dan de leugen.

Ik denk dat dit de dingen zijn die we er van kunnen zeggen. Van Johannes lezen we daar gelijk al dat hij bij het nauwkeuriger zien van die doeken terstond geloof in de opstanding van zijn Meester! Aan die eenvoudige tekenen had Johannes genoeg. Het geloof in de door Jezus trouwens vele malen aangekondigde opstanding brak door en daar mocht onder andere die opgerolde en apart gelegde zweetdoek toe dienen!

De vraag die over blijft is of het evangeliewoord, inclusief de ons verkondigde tekenen, ook in ons hart het ware geloof in de opgestane Levensvorst hebben mogen werken! Want op het geloof in Zijn volbrachte werk aan het kruis, resulterend in Zijn glorieuze opstanding komt het immers voor ons allen op aan? De Heilige Geest neemt het ongeloof weg, beschaamt het kleingeloof en geeft zekerheid in het hart. Jezus' verrijzenis geeft hoop. Hij doet Zijn opstandingskracht gelden in het leven van zondaren. Door Hem komt er ook weer structuur, orde en rust in ons leven. De zonde heeft verwoestende gevolgen; alles komt overhoop te liggen, we raken het spoor bijster, chaos regeert. Maar door het wonderwerk van de Heere Jezus gaat het leven dat uit Hem is weer structuur krijgen en aan het heerlijke door God gestelde scheppingsdoel beantwoorden.

Tenslotte, en dan stop ik, door Zijn kracht zullen al de Zijnen straks heerlijk opstaan en alles wat bij de zonde en de dood hoort als het ware achterlaten in het graf. Jezus had de windselen en de zweetdoek niet meer nodig. Straks geen dood en graf meer. O, gelukkig de mens die Hem toebehoort, Die zei: Ik leef en gij zult leven!

Ds. K. Hoefnagel

Christus en de bezetene van Gadara (10)

Maar Jezus liet hem van Zich gaan, zeggende: Keer weder naar uw huis, en vertel wat grote dingen God u gedaan heeft. (Lukas 8: 38b)

De vorige keer hebben we geluisterd naar het gebed van de voormalige bezetene: *‘En de man van welken de duivelen uitgevaren waren, bad Hem dat hij mocht bij Hem zijn’*. Het was een gebed dat God Zelf door Zijn Geest in deze man had gewerkt. Een gebed om Christus’ nabijheid, Christus’ onderwijs en Christus’ bewaring.

Onverhoorde gebeden

En dan lezen we nu de reactie van de Heere Jezus: *‘Maar Jezus liet hem van Zich gaan’*. Christus lijkt het verzoek van de genezene dus af te wijzen. Opvallend is dat! Zeker als we het lezen in de context van de geschiedenis. Immers: Eerder hadden de duivelen gebeden of ze in de zwijnen mochten varen. En hún verzoek werd ingewilligd. Daarna hadden de Gadarenen in hun vijandschap gebeden, of Christus maar zo snel mogelijk uit hun gebied wilde weggaan. En ook hún verzoek werd ingewilligd. En nu bidt deze man een gebed dat voortkomt uit wederliefde – en zijn verzoek wordt geweigerd. Zijn gebed lijkt niet te worden verhoord.

Zo kan het vandaag nog zijn. Misschien wel in uw of jouw leven. U hebt in uw gebeden een bepaald verzoek aan de Heere voorgelegd. Een verzoek dat op zich goed leek te zijn. En misschien hebt u wel aanhoudend gebeden om verhooring. Maar net als bij de bezetene van Gadara lijkt ook uw gebed te worden afgewezen. Wat kan er dan een storm opsteken in het hart!

Op dit punt in de geschiedenis is er een belangrijke les te leren: Sommige gebeden worden ‘verhoord’, maar niet in Gods gunst. Denkt u maar aan het gebed van de duivelen en het gebed van de Gadarenen. En andere gebeden lijken niet te worden verhoord, terwijl Gods gunst wel op de bidder rust!

Liefde

Dat laatste geldt ook voor de genezen bezetene. Al wordt zijn verzoek afgewezen, tóch brandt het Middelaarshart van Christus van liefde voor deze man. En ook al zal de genezen bezetene in Gadara moeten blijven terwijl Christus dat gebied verlaat, tóch zal Christus naar Zijn Godheid, genade, majesteit en Geest nimmermeer van deze man wijken. Naar Zijn menselijke natuur laat Hij hem achter in Gadara. Maar naar Zijn goddelijke natuur blijft Hij altijd bij hem. Met Zijn Geest blijft Hij bij hem. Met Zijn zorg en bescherming blijft Hij bij Hem. Met Zijn genade blijft Hij bij hem.

Er schittert bovendien ook liefde van Christus tot de Gadarenen in het woord dat de genezen bezetene te horen krijgt. Want laten we nog eens luisteren hoe de Heere Jezus hem precies antwoord geeft: *‘Keer weder naar uw huis en vertel wat grote dingen God u gedaan heeft’*.

Zichtbare preek

Christus wil dat deze man naar Gadara gaat, en dat hij daar gaat vertellen wat voor grote dingen God in Christus aan hem heeft gedaan. Wat blijkt daaruit het grote geduld van de Heere Jezus. Hij was door de Gadarenen beledigd. Ze hadden Hem gevraagd of Hij maar weg wilde gaan. En nu is Hij zo goed dat Hij dat niet alleen verdraagt, maar Hij stuurt ook nog een evangelist naar hen toe.

Iedere dag dat de voormalige bezetene over de wegen van Gadara ging, was hij voor de inwoners weer een herinnering aan het wonder van Christus. Alleen al als ze hem zagen, zullen ze weer gedacht hebben aan de periode dat deze man een ontembare, dreigende figuur was. Maar ook hoe wonderlijk deze man van de heerschappij van de duivel verlost was. De verschijning van de genezen bezetene vormde een zichtbare prediking.

Vertel wat grote dingen God u gedaan heeft

Maar deze man moet niet alleen met zijn verschijning prediken wat Christus heeft gedaan. Ook met woorden. Want de Heere Jezus zegt: *‘Vertel wat grote dingen God u gedaan heeft’*. Letterlijk staat er in het Grieks voor ‘vertellen’ een woord waarin meeklinkt: bij het begin beginnen. Wat de Heere Jezus dus eigenlijk zegt tegen de genezene, is: Vertel maar hoe Ik gekomen ben naar Gadara om u op te zoeken in uw verlorenheid. Vertel maar hoe Ik u vond in uw vijandschap. Vertel maar, hoe Ik met kracht sprak en u tot stilstand kwam. Vertel maar hoe Ik de duivelen gebod uit u te gaan en hoe daardoor uw banden gebroken werden. Vertel maar, hoe Ik u aan Mijn voeten bracht en u daar onderwees. Opdat anderen in Gadara zouden zien en horen, dat Ik machtig en gewillig ben om de grootste van de zondaren zalig te maken!

En let u er dan nog even op – want altijd moeten we de woorden van de Schrift spellen – dat de Heere Jezus hier niet zegt: En vertel wat grote dingen **Ik** u gedaan heb. Maar: *‘Vertel wat grote dingen **God** u gedaan heeft’*. Want achter Christus’ genadige gang naar Gadara klopt het liefdeshart van God de Vader in ontferming over een verloren zondaar.

Een persoonlijke vraag aan het slot van deze aflevering: Zou ú of jij aan deze opdracht van Christus gehoor kunnen geven? Zou ú kunnen vertellen – met horten en stoten misschien, maar toch – wat grote dingen God ú gedaan heeft? Hoe Hij ú staande hield? Hoe Hij ú zondaar voor God maakte? Hoe Hij ú aan Zijn voeten bracht?

Ds. A.J.T. Ruis

Heilig leven (8)

Veel aandacht besteedde de anglicaans-evangelicale ds. J.C. Ryle [1816-1900] in zijn preken en geschriften aan *practical religion*, de praktijk der godzaligheid. *Practical religion* was ook de titel van één van zijn boeken. In het eerste hoofdstuk, over de noodzaak van en de oproep tot zelfonderzoek, komt hij al snel tot deze vraag: "... of we iets weten van echte christelijke heiliging?" Hij vervolgt: "De Bijbel maakt zeer duidelijk dat zonder heiligmaking niemand de Heere zien zal. Het is even duidelijk dat het de kenmerkende vrucht van waar zaligmakend geloof is, de werkelijke proef op de som voor wedergeboorte, het enige betrouwbare bewijs van inwonende genade, het onmiskenbare gevolg van een werkelijke vereniging met Christus. Heiliging betekent niet absolute volmaaktheid en dat we alle zonden achter ons gelaten hebben. (...) Maar hoe zwak en onvolmaakt de heiliging van de beste heiligen dan ook mag zijn, ze is er wel en ze is even onmiskenbaar als licht en zout."

De vorige keer maakte ik een begin met aandacht te geven aan enkele stellingen van Ryle in een ander boek: *Holiness*, over het leven der heiligmaking. In zijn derde stelling sluit hij aan bij wat ik zojuist citeerde uit zijn *Practical religion*: "Heiligmaking is het enige vaste bewijs van de inwoning van de Heilige Geest, die essentieel is voor de zaligheid." Dat de Heilige Geest onmisbaar is voor de verlossing van ons leven, zal een bijbels christen niet ontkennen. Daar is de Heilige Schrift duidelijk over. Die Heilige Geest is de Vriend van de Bruidegom, Die voor Hem werft en tot Hem leidt. Maar diezelfde Geest doet ook uit Christus leven. Als de apostel Paulus in zijn brief aan de Galaten de kenmerken van een godzalig leven opsomt (liefde, blijdschap, vrede, etc.), dan noemt hij deze "de vrucht des Geestes". En dat tegenover de werken van het vlees. "Indien wij door de Geest leven, zo laat ons ook door de Geest wandelen", zo voegt

de apostel er aan toe.

Romeinen 8 is het hoofdstuk over de Geest der aanneming. Er is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn. Het kenmerk van hun leven is, dat ze niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest. Het is zelfs zo volgens de apostel, dat als iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe.

Het leven van Gods kinderen wordt gekenmerkt door strijd. "*Non tentatus, non christianus... Geen strijd, geen christen...*" Hoe zullen die boze handlangers van de duivel, de diabolisten, overwonnen worden? John Bunyan in zijn *Heilige Oorlog* schrijft er beeldend over. Prins Immanuël is teruggekeerd in Zijn stad, de stad Mensenziel. Het is Zijn eis dat de nog overgebleven diabolisten gekruisigd worden. Ze hebben geen rechtmatige plaats in deze heilige stad. De doding van de boze invloeden, dat willen de inwoners van de stad ook wel. Ze weten zich al te zeer bevoorrecht door de inwoning van hun Prins, de Zoon van de grote El Sjaddai. Maar hoe zullen ze die geniepige vijanden te pakken krijgen? Ze proberen het wel. Maar hun eigen verwoede pogingen hebben nauwelijks succes. Totdat de Hoge Secretaris, aanduiding van de Heilige Geest, er aan te pas komt. Hij legt Zijn almachtige hand op de hand van de inwoners van Mensenziel. En zo komt het goed. Zo worden ze gekruisigd, die duivelse elementen. Zo maakt Hij het waar: "*Indien gij door de Géést de werkingen van het lichaam doodt, zo zult gij leven!*" Ondertussen blijkt daaruit: "*Zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen Gods.*" Dit getuigenis van de Heilige Geest in het leven der heiligmaking wil tegelijkertijd de waarheid en echtheid van Zijn werk tonen: "*Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn*" [Rom. 8: 13-16].

Een andere stelling van Ryle, die ik tenslotte naar voren breng is deze: heiligmaking is iets dat altijd te zien zal

zijn. Natuurlijk kent het leven met de Heere een binnenkant. De verborgen omgang vindt per definitie niet plaats op straat. In Zijn Bergrede spreekt de Heere Jezus onder meer over de binnenkamer. De geveinsden bidden op de hoeken van de straten. Zij willen graag door de mensen gezien en geprezen worden. Maar wie het oprecht om de Heere te doen is, die buigt zijn of haar knieën op een verborgen plaats. "Gij, wanneer gij bidt", aldus de Heere Jezus, "ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader, Die in het verborgen is. En Uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden" [Matth. 6]. Hetzelfde zegt de Zaligmaker over het vasten [Matth. 6: 18].

Maar dat alles laat onverlet dat de vruchten van het leven met de Heere naar buiten komen. Bij Daniël was het bekend bij de mannen die hem uit jaloerie naar het leven stonden. Bij Job wist zelfs de satan ervan. Het kan en zal niet anders: het zal in de wereld gezien worden. "Gij zijt het licht der wereld!", aldus de Heere Jezus tot Zijn discipelen. "Een stad, boven op een berg liggende, kan niet verborgen zijn." Tegelijkertijd is het roeping: "Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader die in de hemelen is, verheerlijken." Het is tot eer van de Heere die deze genade gaf, wanneer de vruchten ervan naar buiten worden opgemerkt. "Een iedere boom wordt uit zijn eigen vrucht gekend!" [Lukas 6].

Ds. J.M.J. Kieviet

AMBTSDRAGERSCONFERENTIE IMPRESSIE

Velen waren er naar de ambtsdragersconferentie zaterdag 15 juni gekomen in Sliedrecht. Prof. dr. Baars hield een gedegen inleiding. We zijn hem daar zeer erkentelijk voor. De titel luidde: "Is de rek uit ons kerkverband?" De synode van 1998 heeft duidelijke taal gesproken: "dat uit het geheel van het spreken van de Heilige Schrift duidelijk is dat het gezaghebbend leiding geven aan de gemeente aan de man en niet aan de vrouw toekomt." Verschillende samenwerkingsgemeenten van CGK en NGK of GKV hebben besloten vrouwen in het ambt te bevestigen. In de samenwerkingsgemeente van IJmuiden is dit ondertussen al werkelijkheid geworden (AvH). Prof. dr. Baars heeft duidelijk gesteld dat die gemeenten zich daardoor buiten het kerkverband plaatsen en dat de geloofsbrieven op de classis geweigerd dienen te worden.

Onze kerken hebben het presbyteriaal- synodale stelsel. Dit stelsel heeft twee hoekstenen: de gereformeerde ambtsleer en de structuur van de kerkelijke vergaderingen: kerkenraad, classis, particuliere synode en generale synode. De besluiten van meerdere vergaderingen zijn bindend.

In de congregationalistische visie staat de plaatselijke gemeente rechtstreeks onder Christus, het Hoofd van de Kerk. Er is grote vrijheid in veel zaken. Deze visie heeft moeite met strakke binding aan belijdenis en kerkorde. Door de opkomst van het evangelicalisme in de jaren 60 in Nederland, nam de invloed van het congregationalisme toe. Dit sluit aan bij allerlei recente ontwikkelingen in maatschappij en kerk.

Prof. dr. Baars sloot zich aan bij prof. van 't Spijker die stelt dat de gereformeerde leer van de kerk en van de inrichting van de kerk het meeste recht doet aan de volle breedte van de Schriftgegevens. In de Nederlandse Geloofsbelijdenis wordt in art. 30 gesproken over de regering van de kerk door de ambten. We hebben kerkelijke regels nodig gegrond op Schrift, belijdenis en kerkorde die ons bewaren voor on-Bijbelse opvattingen, geestelijke dwaalwegen en kerkelijke verwarring. Er dient onderwerping te zijn aan synodale besluiten, zelfs als er op onderdelen een andere opvatting is. Er is sprake van principiële gebondenheid aan het Woord van God en gezamenlijke gebondenheid aan de belijdenis en de kerkorde. Dan moet er niet te snel gezegd worden dat bepaalde artikelen van de kerkorde of synodale uitspraken ons in onze christelijke vrijheid belemmeren. Dan worden het gezag van de synode en de christelijke vrijheid tegen elkaar uitgespeeld. In het presbyteriaal- synodale model wordt gezocht maximale zekerheden in te bouwen om een goede balans te vinden tussen gezag en vrijheid.

De synode heeft een grote verantwoordelijkheid. Doorgaans is grondige studie nodig voor een goed onderbouwd standpunt. "Naar mijn overtuiging heeft onze synode zich in het verleden daarvan goed gekweten. Ik verwijs nu alleen naar de besluiten over de openstelling van de ambten voor de zusters van de gemeente en onze houding jegens homofiele gemeenteleden. Wie het daarmee oneens is, moet niet allereerst om ruimte vragen voor zijn opvattingen. Het is zijn dure plicht tegenover de Heere en het kerkverband om aan te tonen dat de synode- uitspraken ongefundeerd of onvolledig zijn. En dan is het de dure plicht van de synode tegenover de Heere, het kerkverband en de appellant om die

argumenten zorgvuldig te wegen en tot een weloverwogen uitspraak te komen." Prof. dr. Baars is van mening dat onze synode tactvol en met invoelingsvermogen is te werk gegaan als het gaat over de vrouw in het ambt en ook als het gaat over homofiele gemeenteleden.

Prof. dr. Baars heeft wel moeite met de weg die onze kerken van synode tot synode zijn gegaan inzake de samenwerking met de GKV en NGK. Plaatselijke gemeenten zijn voortdurend aangemoedigd om de samensprekingen en samenwerking zoveel mogelijk te intensiveren. Tegelijkertijd werd de synode in het aangaan van contacten op landelijk niveau steeds terughoudender. De synode zou er wijs aan doen om serieus in te gaan op de pijn die dit heeft veroorzaakt. Er zal ook een langetermijnvisie ontwikkeld dienen te worden hoe contacten met andere kerken van gereformeerd belijden gestalte moeten krijgen.

"Alle dingen van leer en leven waarbij de Schrift, de belijdenis en de kerkorde in het geding zijn kunnen niet tot de middelmatige dingen gerekend worden. Dat betekent naar mijn diepe overtuiging concreet dat het toelaten van de vrouw tot het ambt geen middelmatige of twijfelachtige zaak is."

De CGK is een kerk met een grote veelkleurigheid. Er is de CGK veel aan gelegen elkaar vast te houden. Niemand zit te wachten op een nieuwe kerkscheuring of afsplitsing van een of meer gemeenten. Maar wanneer plaatselijke kerken zonder de kerkelijke weg te gaan ingaan tegen Schriftuurlijk onderbouwde synodebesluiten, hebben zij zelf in feite gebroken met het kerkverband. In een presbyteriaal- synodaal kerkverband kan dit niet. Overgang naar het moderne congregationalisme is prof. dr. Baars een brug veel en veel te ver.

AvH

PERS BERICHT

ZENDINGSdag CGK ELBURG

Woensdag 24 juli 2019

Plaats; VEG kerkgebouw (Vrije evangelische gemeente) in Elburg

Adres; Boterbloem 15

Aanvang; morgenbijeenkomst 10.30 uur

Opening; Ds. J. de Bruin

Spreker; Prof. A. Baars-Woudenberg

Pauze.

Aanvang ; middagbijeenkomst 14.00 uur.

Spreker; Ds. K. van Olst – HHK Doornspijk

Ds. K. Visser – Barendrecht

Sluiting; Ds. J. de Bruin

In de pauze is er koffie/thee, brood en koek verkrijgbaar. Tevens zal er verkoop zijn van boeken, kaarten e.d.

RST ZORGVERLENERS, EEN ORGANISATIE VAN THUISZORG MET WAARDEN EN NORMEN

Het lijkt wel of de mensheid verandert. We groeien snel uiteen. De samenleving verzuurt en men vervreemdt van elkaar. Zelfs de Overheid maakt zich zorgen en roept de bevolking op weer naar elkaar om te zien en eens lief te doen. Normen en waarden dienen weer de toon aan te geven, zegt de een, maar de ander voelt daar kennelijk niets voor.

Steeds meer terreinen van het dagelijks leven worden door de geest van de wanorde besmet. Ook en met name in de gezondheidszorg waarin ik op diverse niveaus vele jaren heb mogen functioneren. Ik zag er normen en waarden in korte tijd sterk veranderen.

Zij die zich in hun werk door God en Zijn geboden wensten te laten leiden, werden door steeds meer collega's als vreemd denkende mensen gezien. Het heeft de inhoud van de gezondheidszorg veranderd en onderlinge relaties beschadigd. Ook in onze snel groeiende thuiszorg.

Men hoort ons wel, maar men verstaat en begrijpt ons in de meest wezenlijke zaken niet.

In het kader van het bovenstaande lijkt het gepast, juist in een blad als Bewaar het Pand, uw aandacht te vestigen op Reformatorische Stichting Thuiszorg, RST Zorgverleners. Deze vrij grote thuiszorg organisatie werd, vanuit de zorgen rond de boven genoemde ontwikkelingen, in 1989 als een unieke zorgverlening voor de kraamzorg opgericht.

Het zorgpakket kon later aanmerkelijk worden uitgebreid en het zorggebied vergroot. Vanwege mijn inmiddels hoge leeftijd ben ik reeds jaren niet meer direct in de gezondheidszorg werkzaam. Juist vanwege die hoge leeftijd maak ik nu, als een dankbare patiënt/cliënt van de RST, op een heel andere wijze kennis met de zorgverlening. Het aantal kleine en grote thuiszorgorganisaties is inmiddels met enkele honderden uitgebreid. Nog steeds mogen de RST zusters met grote inzet en christelijke motivatie binnen dat deel van de gezondheidszorg bezig zijn. Zij kunnen niet zo gemakkelijk reclame maken voor hun wijze van functioneren.

Wij kunnen echter wel voor hen kiezen!

Veenenaal juli 2019
H. van den Herik

KERKHISTORISCHE WANDELINGEN MIDDELBURG

Kerkhistorische wandelingen met herinneringen aan dominee B. Smijtegelt D.V. donderdagen 18 juli, 1 augustus en 22 augustus. Start voor het oude stadhuis op de Markt om 14.00 uur. De wandeling met gids voert langs oude kerken en hun bewogen geschiedenis. Opbrengst (vrijwillige bijdrage) bestemd voor de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Aanmelding: P.C. Beeke, p.c.beeke@kliksafe.nl / 0118-633828. Groepen op afspraak, datum in overleg.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 1 augustus 2019. Kopij graag binnen donderdag 18 juli 2019.

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

Zaterdag 14 september 2019 D.V. zal onze volgende ontmoetingsdag gehouden worden op Urk in de Eben-Haëzerkerk. Noteert u deze datum alvast. Sprekers: Prof. dr. A. Baars, ds. C.P. de Boer en ds. M.A. Kempeneers. De vierde spreker zal worden vermeld in het volgende nr. van ons blad. Onderwerp: Schepping en herschepping.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging
Met aandacht, zorg en respect
Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begrafenissen
Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".
www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 27,50,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 30,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.
Contactadres Canada:
D. Kleinjan Tel. 905-627-8556 mail: bewaarhetpand@hotmail.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.
Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Voor Siloah
gehandicaptenzorg zijn
wij op zoek naar een

Manager Zorg gebied Midden

Creatieve en ondernemende verbinder.

Je bent in jouw gebied de ambassadeur van Siloah die in samenwerking met collega managers zorg de organisatie positioneert in een veranderende zorgmarkt. Kwaliteit van zorg, gemotiveerde professionals en gezonde bedrijfsvoering, staan bij jou voorop. Je onderschrijft de zorgvisie van Siloah en bent lid van één van de reformatorische kerken.

PANDION
Geloof in LEIDERSCHAP

Kijk op www.pandionleiderschap.nl
of neem contact op met
Bernhard Kok, 06-57592035

Psalm 84 : 6 (berijmd)

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Poederoijen geeft met ontroering kennis dat de Heere van ons heeft weggenomen in de Hope des eeuwige levens, onze oud-amtsbroeder

J.C. van Veen

in de leeftijd van 86 jaar

Gedurende vele jaren heeft hij de gemeente in grote getrouwheid en betrokkenheid mogen dienen in het ambt van diaken en ouderling van 1988 - 2016. De Heere sterke de achtergebleven weduwe met haar kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind.

Namens de kerkenraad,
lerend ouderling H. Bor, preses
C. van Tilburg, scriba

Poederoijen, 9 juni 2019

Begrafenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Waardenburg
0418 - 65 20 39

H. de Jongh

D.D.E. Meliëste

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

**UW ADVERTENTIE
IN KLEUR?***

** Alleen mogelijk op de achterzijde.*

Neem contact
op met de
administratie!

